

eller havde faste Menighedsraad. Det gik nemlig ganske simpelt saaledes til, at hver Gang et Præstefald blev ledigt, traadte Sognets Mænd sammen og valgte for denne ene Gang 7 Rådsmænd af deres egen Midte, som da tiligemed Provsten foretoge Præstevalget, og dermed traadte de atter tilbage i den øvrige Menighed. Jeg kan altsaa ikke andet end betragte den Ret i § 23 som en ligefrem Belønning for de Menigheder, der vælge at have Menighedsraad, saa at det let vil sees, hvad deraf vil blive Følgen i Øbet af saa Mær. Vel tør jeg ikke underskrive den Paastand, at alle danske Menigheder af den Grund ville oprette Menighedsraad, men jeg troer, at de fleste ville det, og naar det først er skeet, saa ligger det nær at sige: ja, med de enkelte, der staae tilbage, kan det ikke gaae an at gjøre lang Tale, der indføre vi det uden videre. Naar vi ere komne dertil, have vi de kirkelige Valgcollegier i Orden paa det nederste Trin, og derfra kunne vi gaae op til de øvrige. Derfor maatte dette Lovudkast i sig selv anbefale sig meget stærkt for mig som det, der vilde bringe et væsentligt Gode for den danske Folkekirk, naar jeg skulde stemme for det; ellers maatte jeg raade til at sige Stop ved det første Skridt, thi naar det første Skridt er gjort, ere vi saameget nærmere ved Maalet.

Naar jeg dernæst vender mig til Lovudkastet selv og spørger, om det i sig indeholder et saadant Gode for den danske Folkekirk, at jeg någdet den Fare jeg sees i det for Fremtiden, kunde driste mig til at stemme for det, maa jeg svare med et bestemt Nei; jeg troer tværtimod det Mødsatte. Der bliver ofte ved Lovudkast, der indføre noget Nyt, Livet, opløstet det Spørgsmaal, om der er nogen Trang til dette Nye i Folket. Og naar vi ville fremsætte dette Spørgsmaal her, mener jeg, at Svaret maa blive, at der ikke alene ikke er en Trang, men ikke engang en Tilslutning dertil i det danske Folk, og det har allerede historisk vist sig. Ved Circulaire af 24de September 1856 blev det af den daværende Kirkeminister tilladt at indføre Menighedsraad overalt i Landet, hvor Præst og Menighed derom vare enige. Men hvad blev Følgen deraf? Det blev

den, at der rundt omkring i Landet forholdsvis kun er oprettet faa Menighedsraad. I Thens Stift f. Ex. hvor den kirkelige Øvrighed interesserede sig stærkt for denne Sag, blev der temmelig snart oprettet Menighedsraad i omtrent en Fjerdedeel af Stiftets Sogne, men derved er det ogsaa bleven staaende, og saa eller ingen ere siden den Tid tilkomne. I en Beretning fra Viborg Stift i Begyndelsen af dette Aar, altsaa næsten 3/2 Aar efter Circulaires Udstedelse, læser jeg, at der der er oprettet 4 siger og skriver fire Menighedsraad. Naar jeg dertil føjer, at en stor Deel af Menighedsraadene ganske vist ikke ere oprettede efter Menighedens Tilskyndelse, men efter Præstens, og at allevegne saa at sige, hvor vi spørge os for, i Sogne, der have Menighedsraad, om hvad der egentlig ved dem er udrettet, og hvad Glæde man har havt af dem, faaer man kun lunkne og utilfredsstillende Svar, saa troer jeg, at dette vidner om, at der hverken er Trang til eller Tilslutning til dem. Der er rigtignok blevet sagt, at denne Sag har en vis Rod i Folket, at den var historisk her i Landet, og man henviser til Medhjælperinstitutionen, Præstens Medhjælperer, men jeg tør paastaae, at ingen Sag er mere uhistorisk end denne, saaledes som den her foreslaaes ordnet. I danske Lovs 2—9—1 og 2 er der givet Bestemmelser med Hensyn til Medhjælpervalg, og det hedder der, at der skal udvælnes nogle af de gudfrugtigste, ivrigste og bedste Sognemænd til at staae Præsten bi, og de skulle, vel at mærke, vælges af Kirkens Forsvar med Provstens Raad, medens det derimod efter dette Lovudkast er alle Mænd over 40 Aar, der ikke have ført et ligefrem forargeligt Levnet, og som for en Protokoll saa at sige ville lade sig confirmere om igjen, der ere valgbare, og som da vælges af den hele øvrige store Masse. I det samme Kapitel i Danske Lov bestemmes ogsaa Medhjælpernes Pligter, og de indskrænkes allesammen til det aandelige Gebeet, og Medhjælperne selv træde kun i Tjeneste, „naar Præsten det af dem begjærer.“ Her derimod i Lovudkastet er det mindst engang hvert Fjerdingaar, altsaa i alle Pastorater med to Sogne, hvor der i Regelen vil være to Menighedsraad, mindst 8 Gange om Aaret, at de skulle samles med